

Vuoden 2022 talousarvio**425/02.02.00/2021****Kaupunginhallitus 11.10.2021 § 234**

Valmistelija: Hallintojohtaja Liisa Salo

Kaupunginhallitus antoi kokouksessaan 16.8.2021 § 170 vuoden 2022 talousarvion laadintaohjeen. Ohjeen mukaan käyttötalousmenot tulee budjetoida niin, että kunkin toimielimen menot palkkamenoja lukuun ottamatta ovat enintään vuoden 2021 talousarvion tasolla. Henkilöstömenot on ohjeistettu budjetoimaan siten, että elokuun 2021 palkkoja korotetaan 1,9 prosentilla. Lisäksi palkkavarauksissa on huomioitava vuonna 2021 tulevat työkokemuslisät. Palkat on ohjeistettu budjetoimaan kuluvan vuoden lopun mukaisella henkilöstörakenteella. Yt-neuvottelujen osatuloksena syntyneeseen kaupungin ja JHL:n kuuluvan kunnossapitohenkilöstön väliseen sopimukseen perustuen ostopalvelujen käyttö kiinteistöjen, teiden ja alueiden kunnossapito- ym. tehtäviin minimoidaan. Ao. tehtävät hoidetaan kaupungin omana työnä. Tämä on ohjeistettu huomioimaan ostopalvelujen budjetoinnissa.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen sekä jäsenkuntiensa Kauhavan kaupungin ja Evijärven kunnan välisessä neuvottelussa 7.4.2021 Kaksineuvoisen vuoden 2022 talousarvion laadinnan lähtökohdaksi asetettiin valtuuston joulukuussa 2020 hyväksymän Kaksineuvoisen vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2022 - 2023 taloussuunnitelman mukainen TS2022 rahoitusraami evästyksellä, että Kaksineuvoisen tulee huomioida jäsenkuntien toive em. rahoitusraamia pienemmistä kustannuksista. Jäsenkuntaneuvottelun mukaan talousarvio laaditaan ensin realistiseksi ja elokuussa 2022 tehdään tilanteen arviointi suhteessa taloussuunnitelmaan. 30.8.2021 pidetyssä jäsenkuntaneuvottelussa sekä Kauhava että Evijärvi toivat esiin, että kuntien taloudellinen tilanne ei kestä Kaksineuvoisen neuvottelussa esitetyn talousarvioversion mukaisia jäsenkuntaosuuksia.

Kuntayhtymä Kaksineuvoisen yhtymähallitus on kokouksessaan 7.9.2021 aloittanut vuoden 2022 talousarvion käsittelyn ja antanut jäsenkunnille tiedoksi vuoden 2022 alustavat rahoitusosuudet. Kauhavan kaupungin alustava maksuosuus Kaksineuvoisen menoihin on 66,66 miljoonaa euroa. Maksuosuus sisältää Kaksineuvoisen oman toiminnan nettokulujen lisäksi kaupungin maksuosuudet myös Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän menoihin. Kauhavan kaupungin alustava rahoitusosuus on 2,40 miljoonaa euroa eli 3,7 prosenttia kuluvan vuoden talousarvion mukaista rahoitusosuutta korkeampi. Vuoden 2022 taloussuunnitelmaan verrattuna alustava rahoitusosuus on 0,64 miljoonaa euroa korkeampi. Kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja ovat kaupunginhallituksen puheenjohtajaa kuultuaan ilmoittaneet Kaksineuvoisen johtajalle, että Kauhavan maksuosuus saa kasvaa kuluvasta vuodesta enintään 2,3 prosenttia (65,8 miljoonaa euroa).

Myös kaupungin omat hallintokunnat ovat antaneet vuoden 2022 talousarvioesityksensä. Esityksistä on laadittu oheismateriaalina oleva käyttötalouden tehtävätasoinen yhdistelmä.

Toimialojen talousarvioesitysten ja Kaksineuvoisen yhtymähallituksen 7.9.2021 käsittelemän rahoitusraamin mukaiset käyttötalousmenot ovat 113,07 miljoonaa euroa (TA2021 112,52 milj.euroa, kohdentamaton säästö huomioiden 115,32 milj.euroa). Hallintokuntien esitysten mukaan käyttötalousmenot kasvavat kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna 0,7 prosenttia (ilman kohdentamatonta säästöä 0,5 %). Vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna käyttötalousmenojen yhteismäärä on 1,73 miljoonaa euroa korkeampi (+1,5 %).

Käyttötalousmenojen kokonaismäärä ei kuitenkaan ole verrannollinen vuosiin 2021 ja 2020. Maatalouslomitus siirtyy 1.1.2022 Kurikan kaupungin järjestettäväksi. Nämä menot ovat sisältyneet kaupunginhallituksen määrärahaan. Vuonna 2021 maatalous- ja turkistarhauslomitukseen ja lomitushallintoon on budjetoitu 3,023 miljoonaa euroa ulkoisia menoja. Vuonna 2020 lomitukseen toteutuneet toimintamenot olivat 2,895 miljoonaa euroa. Ensi vuoden talousarviossa lomitukseen on budjetoitu ainoastaan KuEL-eläkemenoperusteisia maksuja, jotka saadaan laskuttaa Kurikan kaupungilta.

Talousarvioesityksessä on huomioitu myös Lappajärven kunnan ilmoitus, jonka mukaan kunta ostaa varhaiskasvatuspalvelut 1.8.2022 alkaen Alajärven kaupungilta. Näin ollen Kauhavan kaupungin budjetissa on huomioitu Lappajärven varhaiskasvatuksesta aiheutuvat menot ja tulot vain seitsemän kuukauden ajalle. Tämän vaikutus on menoihin noin 350.000 euroa.

Käyttötaloustulot ovat hallintokuntien esitysten mukaan 5,53 miljoonaa euroa, kun vuodelle 2021 käyttötaloustuloja on budjetoitu 10,01 miljoonaa euroa. Toimialojen tuloarvioesitykset ovat siten 44,7 prosenttia kuluvaan vuoteen pienemmät.

Tulojen rajuun pienenemiseen vaikuttaa useat tekijät. Maatalous- ja turkistarhalomituksesta saatavia tuloja on budjetoitu 3,11 miljoonaa euroa vuodelle 2021. Vuonna 2020 ao toiminnasta saatiin toimintatuottoja 3,01 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallituksen vuoden 2021 tuloarvioon sisältyy 300.000 euron kertaluonteinen omaisuuden myyntivoitto. Vastaavaa tuloa ei ole huomioitu vuodelle 2022.

Varhaiskasvatusmaksujen määräytymisperusteisiin 1.8.2021 tullut huojennus pienentää varhaiskasvatusmaksujen kertymää. Tämä pienentää käyttötaloustuloja noin 145.000 euroa vuoteen 2021 verrattuna. Lisäksi Lappajärven siirryttyä ostamaan varhaiskasvatuspalvelut Alajärven kaupungilta, pienenee kuntalaskutus noin 370.000 eurolla.

Verotulot on budjetoitu nykyisillä veroprosenteilla Kuntaliiton syyskuun 2021 kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon perustuen. Kunnallisen tuloveron tuotoksi on budjetoitu 48,38 miljoonaa euroa ja kiinteistöveron tuotoksi 3,98 miljoonaa euroa. Kunnallisveron budjetoitu määrä on 1,79 miljoonaa euroa kuluvalle vuodelle budjetoitua korkeampi. Kuluvan vuoden toteuma tulee kuitenkin olemaan selvästi, jopa miljoona euroa budjetoitua korkeampi. Kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna kunnallisveron tuoton arvioidaan kasvavan 0,73 miljoonalla eurolla (1,5 %). Yhteisöveron tuotoksi on budjetoitu 3,49 miljoonaa euroa. Koronatoimenpiteenä kunnille myönnetty, vuosia 2020 ja 2021 koskenut yhteisöveron kuntien jako-osuuden tilapäinen 10 prosenttiyksikön korotus poistuu, mikä pienentää yhteisöveron tuottoa selvästi kuluvaan vuoteen verrattuna. Vuodelle 2021 budjetoituaan verrattuna yhteisöveron tuotto laskee 0,58 miljoonalla eurolla ja toteumaennusteeseen nähden 1,21 miljoonalla eurolla.

Peruspalvelujen valtionosuus on budjetoitu Kuntaliiton 20.9.2021 julkaisemaan ennakkoliseen laskelmaan perustuen. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotetaan omaksi

eräkseen veromenetysten kompensatiot. Vuoden 2022 peruspalvelujen valtionosuuden määräksi arvioidaan 46,50 miljoonaa euroa ja veromenetysten kompensatioiden määräksi 10,32 miljoonaa euroa eli yhteensä 56,82 miljoonaa euroa. Tämä on peräti 2,87 miljoonaa euroa eli 5,3 prosenttia enemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

Peruspalvelujen valtionosuuden ja veromenetysten kompensatioiden lisäksi kunnille maksetaan valtionosuutta myös muun opetustoimen ja kulttuuritoimen järjestämiseen. Tässä yhteydessä kunnilta peritään rahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen ja lukio-koulutukseen. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on negatiivinen, mikäli tehtävä- tai oppilaskohtaisista valtionosuuksista ei kerry toisen asteen koulutuksen rahoittamiseen perittävää määrää suurempaa summaa. Kauhavan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden arvioidaan tässä vaiheessa olevan -552.000 euroa. Määrä vähennetään peruspalvelujen valtionosuudesta.

Valtiovarainministeriö julkaisee tarkennetut valtionosuuslaskelmat viikon 40 aikana. Lopulliset valtionosuuspäätökset saadaan vasta tammikuussa 2022 ja OKM:n vuoden 2022 valtionosuutta oikaistaan vielä loppuvuodesta 2022, kun vuoden 2021 oppilasmäärät ovat lopullisesti selvillä.

Talousarvioesityksen vuosikate on tällä hetkellä 4,41 miljoonaa euroa. Poistoja on tässä vaiheessa budjetoitu 5,97 miljoonaa euroa ja tilinpäätössiirtoja 0,16 miljoonaa euroa. Alustava tuloslaskelma on tällä hetkellä 1,40 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 4.10.2021 hallintosääntötarkistuksen, josta seuraa muutoksia organisaatorakenteeseen. Kaavoitus ja mittaukset siirtyvät ensi vuoden alusta teknisen lautakunnan alaisuudesta ympäristölautakunnan alaisuuteen ja toimistohenkilöstö eri toimialoilta hallintopalveluiden toimialalle. Talousarvio on laadittu pääsääntöisesti nykyisen organisaatorakenteen mukaisena, ja uudesta organisaatiosta johtuvat määrärahasiirrot tehdään talousarvioon kaupunginjohtajan esityksessä.

Toimialojen vuodelle 2022 esittämien investointien kokonaismäärä on 17,09 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus käsittelee investointiosaa 25.10.2021 pidettävässä kokouksessa.

Tekninen johtaja ja sivistysjohtaja on on kutsuttu kokoukseen esittelemään oman toimialansa talousarvioesityksiä käyttötalouden osalta.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus tutustuu vuoden 2022 talousarvion käyttötalousosaan ja tekee linjaukset jatkotoimenpiteistä.

Talousarvion käsittelyä jatketaan 25.10.2021 klo 12.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen.

Kaupunginhallitus antoi johtoryhmälle tehtäväksi tehdä esitys talousarvion tasapainottamiseksi.

Kaupunginhallitus pyytää Kuntayhtymä Kaksineuvoisen yhtymähallitukselta selvitystä

millä toimenpiteillä Kauhavan maksuosuutta voidaan pienentää 600.000 eurolla yhtymähallituksen käsittelyssä 12.10.2021 olevista jäsenkuntien rahoitusosuuksista.

Seuraavaan kokoukseen selvitetään millä toimenpiteillä kaupungille saadaan rekrytoitua koulupsykologi.

Selvitetään alle 3-vuotiaiden lasten kotihoidon tuen mahdollisen Kauhava-kuntalaisen vaikutus varhaiskasvatuspalveluiden kysyntään.

Maaomaisuuden hallintaa tehostetaan.

Pöytäkirjaan merkittiin, että

- Martti Puronvarsi poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn alkaessa klo 16.01
- Risto Mattila saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.03
- tekninen johtaja Antti Hakola oli paikalla kokouksessa klo 16.14 - 16.58 esittelemässä teknisen toimialan talousarvioesitystä
- sivistysjohtaja Markku Viitasaari oli paikalla kokouksessa klo 16.58 - 17.42 esittelemässä sivistystoimialan talousarvioesitystä
- kokous keskeytettiin klo 17.42
- kokousta jatkettiin klo 18.01
- Kuntayhtymä Kaksineuvoisen johtaja Eija Ala-Toppari-Peltola oli paikalla kokouksessa klo 18.02 - 18.45 esittelemässä Kuntayhtymä Kaksineuvoisen talousarvioesitystä.

Lisätietoja: Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. (06) 2412 9210,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi
